

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.

Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 268. — ŠTEV. 268.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 15, 1922 — SREDA, 15. NOVEMBRA, 1922.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

"OBZIRNOST" NAPRAM PREMAGRJEM

Splošno se domneva, da ne bo izrečena nobena smrtna kazen v procesu radi masakrov v Herrinu. — Država se bo morala zadovoljiti s kaznijo, ki pa ne bo smrtna. — Premagariji niso bili izvoljeni v poroto. — Ob ravnanju bo dolgotrajna.

Marion, Ill., 14. novembra. — Soglasno z izjavami opazovalcev, ki zasledujejo tukajšnji proces proti premagariji iz Herrina, ki so se vdeležili znanega masakriranja skebov, ne bo izrečen noben pravorek radi umora po prvem redu glede nobenega obtoženega kot sovdoleženca teh masakrov. Izbrana je bila porota, ki bo sodila prvo skupino petih obtoženih iz skupnega števila pet in tridesetih, ki so obtoženi v zvezi z umorom nekako štiridesetih nemških premagarijev.

Če bo sploh kateri spoznan krivim, se bo morala država zadovoljiti s kaznijo, ki pa ne bo smrtna kazen, — soglasno s prijatelji obtoženih premagarijev.

D. W. Kerr, glavni zagovornik obtoženih ter načelnik justnega departamenta United Mine Workers, je informiral sodišče, da bo zaslula obramba več kot 150 pri. Obravnava bo seveda vsled tega dolgo trajala.

Trije možje so bili sprejeti za službo v poroti, ko se je sodišče umaknilo. Vsi so farmerji, a dva sta bila preje premagarija.

Državni pravdnik je nastopil proti sprejemu mladih premagarijev za porotno službo. Ti mladi možje so si na vse mogoče načine prizadevali, da bi bili izvoljeni v poroto.

Obtoženi, katere bo sodila sedaj izbrana porota, so Otis Clark, Leva Mann, Peter Hill, Joe Carnoghi in Bert Grae. Zelo so se zanimali za potek razprave in gorke so jih pozdravili prijatelji, ko so jih privedli v dvorano. Smejal se je, da se ne niso kazali niti najmanjše nervoznosti.

Država bo skušala dokazati, da so bili ti možje voditelji ljudske množice, ki je navalila na rov, prišla skebe ter jih postrelila ali pa pobila z gorjaci.

V UTAHU JE ZAPADEL SNEG.

Washington, D. C., 14. nov. — Osem čevljev snega na prelazu. Noben voz ne more preko.

Tako se je glasilo brzojavno sporočilo, ki ga je dobil danes poštni departament z ene najbolj dolgih in tudi najbolj slavnih poštinih črt v vseh Združenih državah, — namreč s črte Price do do Vernal v Utahu. V odgovor na nujni poziv na pomoč je odposlal poštni departament tanke in traktorje, ki bodo pomagali napraviti gaz.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Všrnaj se bilo naše cene sledijo:

Jugoslavija:

Razpoložljiva na danje polne in izplačuje "K. poštini čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pad za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.45	1,000 kron	\$ 4.60
400 kron	\$ 1.95	5,000 kron	\$22.50
500 kron	\$ 2.40	10,000 kron	\$44.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpoložljiva na danje polne in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opotiji in Zadru.

50 lir	\$ 2.90	500 lir	\$25.50
100 lir	\$ 5.30	1000 lir	\$50.00
300 lir	\$15.60		

Za polnjenje, ki praznijo smek dvajsetih krom ali pa dvajseti Mr dovoljuje po možnosti še posredni posrednik.

Vrednost kromam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dope posredni denar v roka. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte posebno oglaš v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

POSLEDICE TORNADA V OKLAHOMI.

Pred kratkim je divjal po Oklahomi silen tornado. Šest oseb je izgubilo življenje, več sto je bilo pa ranjenih. Povzročena škoda znaša na milione dolarjev. Slika nam kaže del petrolejskega polja, ki ga je vihar opustošil.

OSTRA KRIZA NA BLIŽNJEM IZTOKU

Kriza glede Bliznjega iztoka je postala bolj akutna, ker zavlačuje angleška politika končno rešitev tega vprašanja.

Washington, D. C., 14. nov. — Angleški notranji politični položaj, ki se bo izkristalil tekot jutranjih volitev, bo najbrž še nadalje zavlekel sestanek mirovne konference v Lausanne, ki je bil sedaj "poskusno" določen na prihodnji ponedeljek, soglasno s poročili, ki so prišla danes v državni departament.

Očitna nezmogljivost zavezniškov, da se dogovore vsaj v principu glede primerne metode, kakor skleniti mir s Turčijo, pomenja nadaljno oviro k končnemu sestanku konference.

Tako dvomljivo je postalo, da se bo sestala konferenca kot nameravano, da ni hotel državni tajnik Hughes objaviti imen mož, ki so bili izbrani, da poslujejo kot ameriški opazovalci. To se je zgodilo kljub poročilom iz Evrope, da si je ameriški poslanik v Švici rezerviral prostore v nekem hotelu v Lausanne in obenem tudi sobe za ameriškega poslanika v Italiji ter podadmirala Bristola, ameriškega komisarja v Carigradu.

Washingtonski diplomatje smatrajo turški položaj skrajno kritičnim. Mirovna konferenca bi se morala vršiti po njih mnenju čimprej in ob istem času prevladuje v nekaterih krogih mnenje, da bi bilo treba uveljaviti med zavezniški soglasje, še predno bi se sestali z odposlanci Kemal paše.

Državni tajnik Hughes in Sir Auckland Geddes, angleški poslanik, sta v stalnem stiku glede problemov, tikajočih se Bliznjega iztoka. Angleška vlada ohrani svojega ameriškega poslanika stalno informiranega glede vseh tozadevnih razvojev in te informacije tvorijo temelj konferenci, katere ima angleški poslanik z državnim tajnikom.

Angleški politični položaj, ki involvira važne narodne volitve, ki se bodo vršile davno pred "poskusnim" datumom, določenim za konferenco, vzbujata tudi precej skrb. Čeprav se glasi, da ne bo imel izid volitev nobenega posebnega učinka na angleško politiko glede Bliznjega iztoka, spoznavajo vendar vsi politični krogi, da bo angleška delegacija na konferenci ovirana, če ne bo deležna polne podpore in avtoritete nove angleške vlade.

MARY GARDEN JE IGRALA V MONTE CARLU.

Chicago, Ill., 13. novembra. — Mary Garden, ki je dospela semkaj, da zopet zavzame svoje me-

ZASTRUPLEVALNA AFERA V CHICAGU

Obe ženski, ki sta najbrž povzročili smrt dvajsetih ljudi s strupom, bosta morali na vislice.

Chicago, Ill., 14. novembra. — Mrs. Tillie Klimek ter njena sestra, Mrs. Nellie Sturmer-Koulik sta bili obtoženi umora ter sta stali danes povsem brezbržno v sodnijski dvorani, ko je objavil državni pravdnik, da je razkrila njih aretacija eno najbolj premetljivih zastruplevalnih zadev, kar jih zaznamuje kriminalna zgodovina zadnjih par let.

Policijski poročnik Willard Malone je povedal sodišču, da je zbranega že toliko obtežilnega materiala, da se lahko izroči obe ženski rablju in vislicam. Zagovorniki obeh žensk so naprosili za hitro obravnavo. Zaslišanje je bilo preloženo na dan 23. novembra in obe ženski sta morali ostati v zaporih, ker ju sodišče ni hotelo izpustiti proti jamščini.

Izjavlja se, da bo še neka tretja ženska zapletena v to velikansko zastruplevalno zaroto. Detektivki so pričeli takoj zasledovati njeno sled, potem ko je imel neki skrivnostni človek v družbi jokajoče ženske tajno konferenco z držav. pravdnikom McLaughlinom.

Izkopali bodo tri nadaljna trupla ter skušali zaslediti v njih strup. S tem bo naraslo število odrejenih preiskav na devet. Tri trupla so kemiki že pregledali ter našli v vseh velike množine arzenika.

Albert Koulik, sedanjí mož Mrs. Sturmer-Koulik, je star šele šest in dvajset let ter je bil dolgo časa na stanovanju v hiši Sturmerja. Glasi se, da je priznal očetovstvo dvojčkov, katere je rodila Sturmer in katerih ni hotel Sturmer priznati kot svojih. Številni prepri so se završili glede očetovstva dvojčkov, ki sta po preteku par tednov naenkrat umrli na skrivnosten način.

Trupla teh dvojčkov bodo preiskali, da zasledijo v njih strup, katerega so našli v truplu prvega moža Mrs. Koulik. Njen sedanjí mož je objavil, da živi v smrtnem strahu in da bo skušal dobiti ločitev zakona čimprej mogoče.

Ti dve ženski nosita železno masko, — je rekel policijski poročnik Malone, ki vodi policijski del preiskave. — Bolj sta hladnokrvni kot katerikoli jetnik, s katerim sem imel še kdaj kaj opravka.

sto pri Chicago Opera Company, je povedal svojim prijateljem, da je izumila čudovit sistem, s katerim si je razbila banke v Monte Carlu, a vendar priigrala večje svote denarja. Ob neki priliki je napravila 30,000 frankov in ob neki drugi 60,000.

NEMCI ZAVRAČAJO NACRTE POINCAREJA

Nemški delavci v Porenski so z vso ogorčenostjo zavrnili secesijske nacрте francoskega ministrskega predsednika.

Berlin, Nemčija, 14. novembra. — Frankfurter Zeitung je spravila danes na površje vprašanje, če je državni kancelar, dr. Wirth, sploh še sposoben in zmožen obvladati kritični položaj potom preustrojitve svojega kabineta. O tem dvomi list, ki je mnenja, da je za sedenjo administracijo že prepozno za take kompromise in da se mora dr. Wirth umakniti novemu človeku, ki ne bo vezan na dosedanje smeri.

Medtem pa se je izvedelo, da je dr. Viljem Cuno, generalni ravnatelj Hamburg-Amerika črte, v principu za to, da sprejme mesto zunanjega ministra v novem nemškem kabinetu. To mesto ostalo nezasedeno izza nasilne smrti dr. Walter Rathenaua.

Če sta francoski ministrski predsednik Poincare in Louis Loucheur-ja ter izjavili, da bodo do zadnjega ustrajali pri politični in gospodarski zvezi Porenske z nemško državo.

Te izjave bodo sprejele v Parizu še z večjo muko, ker prevladuje tam očitno naziranje, da se bo dalo nemško delavstvo premotiti od francoskih intig ter sirenskih glasov.

Takozvani Weifi, ki se še dosedaj niso mogli sprijazniti z zgodovinskimi dogodki, ki so se završili od leta 1866 naprej, pa hočejo na vsak način napraviti Francozom veselje. Sklenili so namreč, da bodo stali predlog, naj se odloči Porenska od Prusije. To je ravno stvar, katero hočejo Poincare in njegovi tovariši. Na vsak način si prizadevajo, da oslabe nemško republiko.

V krogih, ki so draga zelo dobro informirani glede dogodkov v Parizu, se je izvedelo sedaj, da se je ministrski predsednik Poincare naveličal svoje službe, ker niso izpadli stvari tako kot si jih je želel oni. Prav posebno pa upliva nanj dejstvo, da so se izkazali vsi udarci, namenjeni Nemčiji, kot udarci v vodo. Borzni list izjavlja, da so poročila glede odstopa francoskega ministrskega predsednika le domneve, ki nimajo za enkrat nikake stvarne podlage.

WIRTHOV KABINET ODSTOPI.

Berlin, Nemčija, 14. novembra. — Wirthov kabinet je resigniral. Kanceler je izročil predsedniku Ebertu malo po deseti uri svojo resignacijo. Vzrok njegovega odstopa je bil padec marke ter nezmogljivost ministrov, da bi se vsaj nekoliko izboljšali slabo finančno stanje dežele.

NA TISOČE JE MRTVIH VSLED POTRESA

Nevarnost izbruha kuge postaja vedno večja, ko je pomozna akcija v Chile ovirana. — Cele vasi in naselbine so izginile. — Zemlja se še vedno trese. — Ljudje so prepričani, da se bodo grozote ponovile. — Potres ni v zvezi s solnčnimi pegami.

Buenos Aires, Argentina, 14. novembra. — Največje težkoče so se pojavile pri reševalnem delu v čilenskih obmorskih mestih in krajih, ki so bili opustošeni od potresa ter preplavljeni od velikanskih morskih valov.

Preživeli v številnih mestih se vernih province so še vedno polni paničnega strahu, kajti zemlja se neprestano trese in vsi domnevajo, da se bodo pojavili še nadaljnji močnejši potresni sunki.

Čeprav ni nobene možnosti, da bi se sestavilo natančne seznane mrtvih in poškodovanih, domnevajo vendar čilenski uradniki, da je izgubilo najmanj dva tisoč ljudi življenje in da bo znasalo število poškodovanih nad šest tisoč.

Poleg grozot potresa in morskikh valov, ki so prihrmeli iz Pacifika, je treba še računati z možnostjo izbruha kuge, kajti trupla mrtvih leže po cestah in ranjeni stokajo na prostem, ker ni nobenega kraja, kjer bi jih mogli spraviti pod streho ter jim nuditi prvo pomoč.

Na tisoče ljudi, ki so ostali brez strehe, je izpostavljenih stradanju in lakoti in vsaka rešilna akcija je ovirana radi prekinjenja transportacije. Vse komunikacije v številnih okrajih so še vedno prekinjene ter ne obstaja nobena možnost, da bi jih bilo mogoče zopet ustanoviti pred potekom par nadaljnjih dni.

Čilenske bojne ladje so odplule iz Santiaga z živili in zdravili in vlada se bo baje obrnila tudi na inozemske vlade, naj prisločijo na pomoč ter sodelujejo pri rešilni akciji.

Da je bilo celo mesto Vallenar uničeno, je razvidno iz poročil kurirjev, ki so prinesli nadaljne podrobnosti o obsegu nesreče ter ajupe pozive na pomoč.

Nadaljna brezlična brzojavna poročila prihajajo iz Santiaga z ladij na morju. V teh poročilih se glasi, da so gotove vasi in naselbine ob pacifični obali popolnoma izginile.

Washington, D. C., 14. nov. — Dr. Fowler, ki je zaposlen na zvezdnari Smithsonian zavoda je izjavil, da nimajo velike solnčne pege, ki so se pojavile v zadnjem času, nobenega opravka s potresom in morskimi valovi v Chile. Dr. Fowler je avtoriteta glede solnčnih peg.

Mornariški observatorji, ki fotografirajo solnčne pege, je istota ko izjavil, da nima teorije, objavljen v Santiagu, nobene resnične podlage, ker stoji Chile na vulkanskem ozemlju ter se pojavijo lahko tam potresi in morskimi vali brez vsakega svarila in ob kateremkoli času.

RUSIJA JE ZMAGALA V VOJNI.

Chicago, Ill., 13. novembra. — Kapitan Paxton Hibben, prejšnji časnikarski poročevalec, ki je govoril na nekem tukajšnjem zborovanju v prilog odpmoči za Rusijo, je izjavil, da je Rusija zmagała v svetovni vojni in da je bila izza sklenitve mirovne pogodbe edina evropska dežela, ki se je pomaknila naprej, ne pa nazaj.

TAT JE POBEGNIL NA HRBTU KRAVE.

Toledo, O., 14. novembra. — Neznani tat je ukradel kravo iz hleva nekega Harry Jenkinsa. Ko so ga zasledovali, je zajahal tat kravo ter jezdil na njenem hrbtu preko nekega polja, nakar je skočil s krave ter izginil peč.

STRADAJOČI SO NAPADLI NEMŠKO POLICIJO.

Berlin, Nemčija, 14. novembra. — Iz Duesseldorfa, Hamburga in Kolina poročajo, da so se pojavile razmere, vspricho katerih je več kot vrjetno, da se bodo kmalu pojavili v Nemčiji obširni stradalni izgredi. V Duesseldorfu so ljudske drhali oplenile še večje število prodajalcev. Policija ni mogla nicesar storiti in občinske oblasti so naprosili zavezniške zastopnike, naj dovolijo ojačenje policijske sile za tristo mož. Zavezniški zastopniki pa so to prošnjo zavrnili.

VIŠEK NESTEPNOSTI.

Reading, Pa., 14. novembra. — Neka Bucks County Christian Endeavor Union je sklenila na konvenciji, ki se je vršila tukaj, pozvati občinski svet, naj da odstraniti spomenik, ki je bil postavljen od l. 1885 v mestnem parku zamrlemu Frideriku Lauer-ju. Po mnenju lige ne pristoja sedaj, ko je bila uveljavljena v deželi prohibicija, da bi ostal spomenik še nadalje na svojem dosedanjem mestu.

Lauer je bil dolgo časa eden tukajšnjih vodilnih trgovcev. V Ameriko je prišel v starosti trinajstih let ter je igral tukaj veliko ulogo ne le na trgovskem, temveč tudi na političnem polju.

PARNIK NASEDEL NA PESEK

London, Anglija, 13. novembra. — Parnik Christian II., ki je odplul dne 2. novembra iz New Yorka proti Kristijaniji in Kodanju, je nasedel v nedeljo 1200 čevljev severno od Oksoe uhoda v Christiansand na pesek, ko se glasi v nekem sporočilu na Exchange Telegraph Company.

Odposlana sta bila dva parnika, da prisločita na pomoč 95 potnikom, ki se še vedno nahajajo na krovu parnika. Parnik najbrže ni dosti poškodovan.

PURANI BODO BAJE CENEJŠI

New York, 14. novembra. — P. Q. Foy, živilski izvedenec ter urednik "Daily Market Report", je izjavil, da bodo purani v sedanjí seziji za deset do petnaest centov cenejši kot pa so bili v preteklem letu. Pošiljatve, ki bodo prišle iz Teksasa približno 22. tekočega meseca bodo nudile prodajalcem na drobno povsem primerne in dobre dobičke, če bodo prodajali purane po petdeset centov funt.

Prav posebno pa je posvaril pred nakupom takozvanih Maryland puranov, najbolj izbranih in lepih živali, ki plovejo pod znamenjem Maryland in katere prodajajo za celih dvajset centov dražje kot pa ostale purane.

ZNAN LETALEC SE JE SMRTNO PONESEBIL.

Bourget, Francija, 14. nov. — M. Poirat, znan letalec se je danes smrtno ponesrečil pri tekmovalnem poletu, ki je bil vpriporjen za trgovsko uporabo aeroplanov. Njegov aeroplan je padel na tla iz sorazmerno majhne višine.

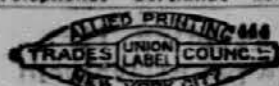
"GLAS NARODA"

AMERICAN DAILY
Owned and Published by
Newman Publishing Company
(A Corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIC, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
30 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
In New York City for sale by carriers at 10¢ per copy.
In Canada for sale by carriers at 15¢ per copy.
Subscription Yearly \$4.00
Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelji in praznikov.
Dopolni vse podane in neobvezne. Denar naj se plačuje po
Slovenski in Ameriški. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam
prijavi prejšnje bivalstve, da hitreje najdemo naslednjega.

GLAS NARODA
30 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2378

MODERNA TRAGEDIJA

Takozvani zavezniški, ki so porazili Nemčijo, seveda le s pomočjo Amerike, nam nudijo v sedanjem času žalostno sliko razdvojenosti, samoljubja ter impotence kot jo je redkokdaj opazili v zgodovini narodov.

Po izvojevanju velikanske zmage, ki naj bi zagotovila tem zavezniškim neodoljeno vladno nad celim svetom, je prišla skupina odločnih Turkov, ki se je zanašala na enostojan mohamedancev po celim svetom, porazila orodje zavezniškov, Grke, ter stopila na dan z zahtevami, ki bi jih lahko imenovali nesramne, če bi ne bile vsaj deloma upravičene.

Turški nacionalisti zahtevajo namreč zopetno uveljavljanje Turčije, turške države kot je obstajala pred izbruhom svetovne vojne.

Kaj pomenja to?

Nič drugega kot povratak Tracije do reke Marice, a seveda brez ozemlja, katero so izrgali balkanski zavezniški iz rok Turkov tekom balkanske vojne.

Kako strašno in na kak nepreračunljiv način se izpreminjajo časi!

Komaj pol stoletja je tega, ko je govoril takratni angleški ministrski predsednik in eden največjih veleumov sveta o takozvanem "unspeakable Turk", o Turku, za katerega ni mogoče najti primerne besede.

Završena je bila Krimska vojna, v kateri so Angleži, Francozi in seveda kot nameček tudi Italijani pomagali Turčiji v boju proti sveti Rusiji, ki je hotela enkrat za vselej spraviti s sveta turško moro ter rešiti prebivalce podjarmljenih dežel iz spon mohamedanske nestrpnosti.

Časi pa so od tedaj naprej korenito izpremenili.

Prevzeti od fraz o enakosti in demokraciji so izprevideli nekateri razboriti med mladimi Turki, da so zavezniški, zmagalet v velikanski svetovni vojni, slabši kot so izgledali na prvi pogled.

Na pomoč so jim prišli tudi ruski sovjeti, kojih zahteve so zavezniški diplomatje v Genovi enostavno zavrnili kot "Qumative negligible", to je količino, ki sploh ni upoštevanja vredna.

Kratkovidnost in zakrknjenost teh zavezniških diplomatov je obrodila sad, ki je dozorel sedaj v Mali Aziji in Carigradu.

Priča smo sramotnemu prizoru, ko beže Angleži, Francozi in Italijani iz Carigrada ter se vkrcavajo na zavezniške bojne ladje, v nemem strahu pred Turkom, kateremu so komaj par let poprej diktilali svoje pogoje.

Ali je doživel krščanski svet izza križarskih vojn, še kak drugi sramotnejši prizor kot se nam nudi sedaj?

Ali je vsa sila, vsa iznajdljivost moderne civilizacije res tako malo vredna, da se ustraši peščice fanatičnih mohamedancev, ki niso še ničesar ustvarili, pač pa skušali dosledno zatreti ter uničiti vse, kar je izumil človeški duh v teku stoletij?

Zalostno za evropske narode, polne imperijalističnega duha, če ne morejo ukrotiti ter povesti nazaj v primerne meje peščice turških fanatikov, katerim je zavezniško omahovanje zmedlo možgane ter jih napolnilo z megalomanijo kot je ni še videl svet.

Dopis.

Orivitz, Wis.

Vedno čakam, da se bo kdo oglasil iz naše nasebine v kakem listu. Ali se nisem čital nobenih vestí ne od tega, ne od onega Slovenca, kar jih je tukaj v okolici. Nas je precejšnje število, oglašiti se pa vendar nihče neče, kako je kaj zadovoljen na farmi.

Letos se skoro povsod bolj slabo pohvalijo. Tudi tukaj v naši nasebini se ne dosti. Ne morem reči, da se ni pridelo, ali nima nobene vrednosti letos. Kar imaš za prodati, samo daj, da se iznebijo pridela. Krompir je bil lanske leto po 1 dolar bušel, letos je pa stransko velik razloček od lani. Letos ga skoro nihče neče kupovati. Domači kupci so ga kupovali po 55 centov 100 funtov, farmerji ga pa ne daje za to ceno, ker je skoro bolj na dobičku, da ga doma kravam daje, mu pa krave dobijo bolj letos hudo prizadeti, kar so se morali in dobi več za smetano.

Seveda, par kupcev je bilo od drugod, ki pridejo skoro vsako leto, ali se tisti so kupovali prav poceni in od svojih poznanih farmerjev, ker so je večkrat trgovali z njimi. V naši nasebino pride vsako leto naš rojak Frank Opeka iz Waukegan, Ill., dobro znani trgovec s krompirjem. Prišel je tudi letos. Res je plačal najboljšo ceno za krompir, kar jih je bilo še dosedaj. Plačal je 45 in 50 centov za 100 funtov. Naložil ga je 6 kar in odšel z njim na trg. Jaz mu želim veliko uspeha pri trgovanju, ker je v resnici možak in spoštovanja vreden. Naša okolica se precej zanima vsako leto za krompir, krave itd. Tukaj je največji dohodek s tem. Letos se skoro ne more pohvaliti ne, ne drugi, da je naredil dobri dobiček.

Pa ne samo mi, tudi majernji so bili letos hudo prizadeti, kar so se morali za svoj kruh. Držali so do

Iz Slovenije.

Električna zveza Pala-Trbovlje.

Fala je mal kraj ob Dravi. Tam so zgradili veliko električno centralo. Sedaj so začeli elektriko od tam napeljevati v Trbovlje, kjer bo vse rudniške naprave gnala elektrika s Fale. V Trbovljah bodo na ta način prihranili dnevno 20 vagonov premoga. Za Konjice, Slov. Bistrico in Celje bo ta naprava ogromnega pomena, ker bodo vsi ti okoliši postali od premoaga več ali manj neodvisni.

Iz Device Marije v Polju.

Letina je pri nas, kakor drugod, zelo in izredno bogata na sadju, zlasti slive se bile tako polne, da so se veje lomile. Tudi jabolka in hruške so izredno rodile. Ljudje so mnogo sadja nasadili, a bi ga še več, ko bi imeli primerne sušilnice. Velika škoda pa je, da se bodo iz sadja nakupile velike množine zganja, posebno še sedaj, ko je vsakemu dovoljena prosta kuhna zganja. Zato se bo popilo mnogo zganja, ljudstvu pa ne bo prav nič koristilo.

Tudi gobe so bile letos izredno rodovitne. Nekaterim ljudem so dale gobe lepe denarje, ker so se iz početka prodajale po 50 kron kilogram. Ljudje so mnogo gob nasušili ter vkuhali, kar bo prav prišlo po zimi.

V papirnici v Vevčah so ustanovili prostovoljno gasilno društvo. Nedavno je bila nekaka ustanovna vaja. Glavno, kar je bilo, da se je izredno mnogo popilo na veselici, ki je sledila vaji. Pilo se je kar iz skafu tako, da je bilo več pijanih kot treznih gostov. Ljudstvo se vedno bolj vdaše v pijačevanju. Potem ni čuda, da ljudem tako denarja manjka. Manj piti, pa bo manj draginje občutiti.

Iz Selške doline.

Veselo novice imam napisati iz naše zavezne doline. Nekaj naših delavniš mož se je zbralo ter so sklenili sezidati novo električno napravo. To bo tretja električna naprava v naši dolini in mislimo, da bo tudi boljše kot prva in druga v Seljih in na Čemšnici. Radi tega pozimi takrat sveti elektrika, kadar je bolj jugovo vreme, dasi ravno je centrala najboljšje izpeljana z zadostno vodno silo. Ako bo še letošnjo zimo tako neredno svetila, bodo prisiljeni prositi sedaj novo ustanovljeno centralo, da nam ona zagotovi električno razsvetlavo. Gospod župnik bo popravil našo farmo cerkev, tako da bo pripravljena za novo veličastno razsvetlavo. Tudi šola bomo lepo razsvetlili, pa tudi našim zavednim Podlončanom bomo razsvetlili novo šolo z našo električno razsvetlavo. Res je, da bo naprava stala milijone, toda ta svota za naše gospodarje ni nobeno prebudo beme, če primerjamo s tem do brote, ki jih nudi elektrika.

Uspešne intervencije v korist Ljubljane.

Podpredsednik Jug. dem. stranke Josip Turk je interveniral pri ministru za notranje stvari radi potrditve sklepov ljubljanskega občinskega sveta glede ureditve

zmage, da jim je sedaj boljše. Tako moramo tudi mi farmerji. Moramo misliti, da ne bo vedno tako slabe za nas kot je bilo letos. Dobro bi bilo, da bi si farmerji tudi enkrat ustanovili svoje unije, ker potem bi bilo boljše zanje in za njih pridelek. Ko bi bilo več naše ga naroda tukaj, potem bi mogoče še kaj počeli, ali vsak, kakor vidim, se hodi na farmo tisi. Zakaj? Vendar tukaj imaš dober in čist zrak in dobro pitno vodo. Zemlje je tudi še na prodaj, pa tudi že obdelane farme lahko kupiš in sicer za mali denar. Ako katerega veseli na farmo, naj mi piše. Delavec, odpovej se prej kot se moreš suženstvu, dokler imaš še kaj moči in dokler si zdrav. Jaz sem se naveličal poslušati tiste pisčalke, ki žvižga danes za dela, jutri za praznik. Bodi enkrat sama svoj gospodar in se boš boljše počutil in boš bolj v zadovoljstvu živel. No, ne bom več razkladal o tej zadevi, naj pride sam kateri in se sam prepriča na svoje oči.

Sedaj imamo še precej ugodno vreme, samo ako bo ostalo tako kak čen.

H koncu pozdravljam vse prijatelje in znance na širni Ameriki. Listu Glas Naroda pa želim veliko uspeha.

John Kavčič.

Star Route, Crivitz, Wis.

klavnice in naprave hladilnice. Istotako je interveniral radi ustanovitve nove širzredne dekleške šole na Ledini. Minister za notranje stvari je Turk zagotovil potrditev gori omenjenih sklepov občinskega sveta. Minister za polje delstvo in finančni minister sta g. Turk na njegovo intervencijo obljubila pomoč in pol milijona kron za kritje dolgov selške žrebečarne.

Štajerski Nemci.

Iz Maribora poročajo: Politično in gospodarsko društvo Nemcev v Sloveniji s sedežem v Mariboru je prejelo od pokrajinske vlade odobrena pravila. Kakor je poročala "Cillier Zeitung", je društvo že imelo eno zborovanje. Naše javnost bo gotovo zanimalo, kateri ljudje smatrajo potrebnimi, da v Sloveniji nadaljujejo delo Štajerske in Schulvereine. Odbor je sestavljen sledeče: predsednik Karel Nasko, posestnik v Mariboru; I. podpredsednik dr. Gregor Skoberne, advokat v Celju; II. podpredsednik Valentin Sprušnik, uradnik v Ptuj; tajnik dr. Hans Schmiederer, odvetniški kandidat pri dr. Mühleisnu v Mariboru; tajnikov namestnik Frid. Grillez, knjigovodja pri Rud. Kiffmannu v Mariboru; blagajnik dr. Herman Wiessthaler, odstavljani notar v Mariboru; blagajnikov namestnik Karl Robans, pek v Mariboru in načelnik požarne bramb. Odborniki: dr. Sikst Fichtenau, advokat v Ptuj, Alojzij Langer, veleposelstnik v Marenbergu, Anton Ubiš, strojevodja juž. žel. v Studenem; namestniki: Hans Schuller, posestnik v Slovenjgradcu in svak dr. Barleta v Mariboru, Johann Vezenšek, posestnik v Kanjcih, Julij Plimer, veletrgovec v Mariboru, Menhart Wrentschur, prokurist trdnice Woschnag v Šoštanj, Josip Beršič, trgovec v Rogatecu. Za člane društva so prijavljeni dosedaj med drugimi: Adolf Weigert, trgovec v Mariboru, tast ravnateljke podružnice Centralne banke v Mariboru; Otto Wiessthaler ml., zasebni uradnik v Mariboru; Kaspar Hausmaninger, veletrgovec v Mariboru; dr. Orosel, odvetniš v Mariboru; Vincenc Kuhar, trgovec v Mariboru; dr. Ivan Schmiederer, bivši mariborski župan; Roman Pachner, 84letni zasebnik v Mariboru; Viljem Lininger, trgovec v Mariboru, desna roka Rudolfa Kokošinega. Duša cele organizacije je slovenski sin iz Podplata dr. Kupnik, odvetniški kandidat pri dr. Mühleisnu, kjer je zbiralšče vseh naših pangermanov. V soboto 7. okt. se je vršil v mariborski stavraciji Halbwild v Jurčičevi ul. nemški shod, katerega se je udeležilo okrog 250 ljudi iz Maribora, Ptuj, Celja, Marenberga, Slovenjgradca in drugod. Prvo besedo je imel predsednik Nasko, poleg njega pa dr. Orosel. Prihodnjega zborovanja se bo udeležil tudi neki dr. Naser kot zastopnik srem-skih in vojvodinskih Nemcev.

Z ljubljanske univerze.

Pokrajinska uprava je imenovala univerzitetnega profesorja dr. Gregorja Kreka za II. podpredsednika izpravevalne komisije za pravno-zgodovinski državni izpit na ljubljanski univerzi.

Nov odvetniš v Celju.

Odvetniško pisarno je otvoril v Celju dr. Alojzij Gorican, bivši tajnik finančne prokurature, skupno z dr. Karlom Laznikom.

Izpremembe v državni službi.

Državna veterinarska nadzornika Hugon Turk in Viktor Zajc pri oddelku za kmetijstvo v Ljubljani sta pomaknjena v 7. činovni razred.

Absolvirani kemik, dr. Krištof Čazafura in inž. kem. Nikola Berg sta sprejeta v časovno državno službo kot provizorna asistenta 10. činovnega razreda; prvi je dočeljen v službovanje k državnemu kmetijsko-kemijskemu zavodu v Mariboru, drugi pa k kmetijsko-kemijskemu zavodu v Ljubljani.

Alojzij Lipušič, kanclerst preko sistemiziranja stanja in brez dočeljenega službenega mesta, je imenovan za kanclista na sistemiziranem mestu pri okrajnem sodišču v Brezjah.

Za paznike na moški kaznišnici v Mariboru so imenovani: Ivan Frice, Josip Struger, Franc Rajč, Ant. Pertot, R. Zelzer, Rud. Marčič, Konrad Štrnc in Ivan Resnik.

Peter Zgaga

Danes sem dobil liste iz starega kraja ter sem jih začel površno pregledovati.

Precej zanimivosti je v njih.

Tako je naprimer v Slovenskem narodu torej strogo liberalnem listu, naslednji katoliški oglas: "Zgubil se je srebrni rožni venec mimo jahalnice po Nunski ulici do Nunske cerkve. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi cerkveniku nunske cerkve".

Pa ga še vsaj ni izgubil kak brhek psler.

Ko je vzel Mussolini v roko kr-milo laške vlade, so objavili slovenski listi pozive z debelimi črkami.

Naslov teh pozivov je: "Ohranimo mirno kri!"

Ali bi ne bilo boljše, če bi se jugoslovanska kri nekoliko ugrela.

S kakim gibanjem, naprimer, S hitrim delom. S parurnimi marši.

Od mirne in hladne krvi je le malenkosten stopenj do mrtvaške mrzloste.

Kdo je zakrivil poraz na Koroškem?

Kdo ga je zakrivil?

Pristranska vlada, ki je kazala sladko-prijazno lice Albancem ter obračala Koroški svojo široko zadnjo plat.

V ljubljanskem "Slovenec" nosi dolg članek ponosen napis "Lloyd George in Pašič".

Članka nisem prečital, toda vem, da je v njem trditve, da Lloyd George po svojih možnostih skoraj prekaša Pašiča.

Par dni nato so gotovo razbohnali v nasprotnem tabornu, da je Lloyd George prava figa v primeri s Pašičem.

Pred ljubljanskim sodiščem se je moral zagovarjati nekdo, ki je javno govoril in javno zapisal naslednje:

1. Rezervisti morajo služiti po šest tednov brez ozira na to, da li je kdo zdrav ali invalid. Tudi invalidi, ki imajo izpričevalo o svoji nesposobnosti, morajo služiti.

2. Hrana je ogabna in slaba, zjutraj vodena juha, opoldne košček mesa med filzom in krompirjem, drugega nič, zvečer zopet nezabljena voda.

3. Delati morajo od 7. ure zjutraj do 11. dopoldne in od 1. ure do 4. popoldne; ne vemo, če je v predpisih, da mora vojak z roko odmetavati sneg in podobne stvari.

4. Za vsak najmanjši pogrešek dobiš 10 dni kazni v zaporu in sicer v lastni obleki in s prehrano na lastne stroške.

5. Z rekruti se postopa živin-sko, bijejo jih v obraz, vlečejo za ušesa in nos ali pa postavijo ti-stega, katerega hočejo kaznovati, pred drugega moža in mu mora ta v obraz pljuvati.

Obtoženece je bil oproščen, ker je govoril resnico.

Razmere v Jugoslaviji so se vtoliko izboljšale, da oseba, ki resnice govori, ni za svojo resni-coljubnost nagrajena s parletno ječo.

Zal, da se Amerika še ni pov-speła do te kulturne stopnje.

Jugoslovanska Katoli. Jednosta

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 109 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 - 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 848 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 204 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1324 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.

LEONARD ELABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor.

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 639 E. 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARG, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne posiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnika splošnega naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovanom na obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev so pa obrniti na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi: s 8 člani ali članicami.

Jugoslavija irredenta.

Ogromen požar v Trstu Manko-čeva skladišča žrtev narodnega so-vraštva.

V noči od 26. na 27. oktobra je izbruhnil v leseni skladišču znane slovenske veletrdnice Ivan Manko-čeva v ulici Fabio Severo v Trstu stra-hovit požar, ki je popolnoma vpe-pel vsa tri velika skladišča lesa. Gasilec se je posrečilo rešiti edino-le bližnje hiše. Požar je bil stra-šen. Le z največjim naporom se je posrečilo gasilec in vojaštvu po-žar toliko zavezati, da nista postali žrtev požara tudi Kalistrova in Bi-soslavseva hiša, kjer se je tamkaj stanujočih strank polastila silna panika. Zgorelo je več sto vago-nov lesa. Škoda ceter se ni gotov-ljena, vendar pa je ogromna ter znaša nedvomno več milijonov. Su-mi se, da je ogenj podtaknila zlob-na roka, ker je trdnica slovenska. Med požarom je bila aretirana ena oseba, ki je v spletni zmešnjavi vdrla v stanovanje sosednje hiše in se polastila zaboja perila.

Škandalozne razmere.

Iz Gorice poročajo: Že več let se zavlačuje reševanje prošnje za vo-jno odškodnino in silno počasi se vrši izplačevanje. Ubogo ljudstvo težko čaka rešitve, da bi si opla-moglo. Dan za dnem prihajajo pri-tožbe in zdi se, da prejeli posebno zanimiv slučaj, katerega hočemo objaviti. Že pred dvema leti je neki Goričan napravil in oddal "proš-njo za premičnino". Lansko po-letje je sklenil konkordat in ob-ljubilo se mu je, da se mu izpla-ča vsa vojna škoda v teku treh mesecev. Čakal je tri mesece, čakal celo leto in ko se je slednjič nave-ličal čakanja, se je obrnil na fi-nančno ravateljstvo v Trstu, da pogleda, kaj je z njegovo prošnjo. Po dveurnem čakanju je vendar prišel na vrsto. Po vseh kotih so iskali njegovo prošnjo in slednjič mu izjavili, da je rešitev "pur-trappo" odložena, ker informaci-je, katere je poslal sami ne vedó del pravijo, da je prosilec dobil še od avstrijske "Wiederaufbau" in od deželne sodnije 11,000 kron. Dokazoval je, da mora biti pomo-ta, ker je v resnici dobil samo pet tisoč kron, nekar so mu obljubili, da bodo zahtevali od gorških o-

rožnikov nove informacije. Mese-cni za tem je šel spet pogledat na finančno ravateljstvo, a informaci-je niso še došle in rekli so mu, da naj pri gorških orožnikih ur-gira. Tudi se je v Gorico, kjer je izvedel od orožnikov, da sploh ni-so poslali iz Trsta nobenega vpra-sanja za informacije. Ko je to po-vedal v Trstu, so mu rekli, da če bi tudi prišli informacije, ne bi mogli pomagati nobene važnosti na-nje, ker bi orožniki njega vpraša-li in on bi orožnikom povedal iste, kar je že izjavil na finančnem ravateljstvu. "Urad, ki je dal prve informacije, ne eksistira več, po-čakati mora, da se likvidirajo vse prejšnje in potem pride morda po-mota na dan. In sedaj naj čaka ubogi revež sodnjega dne. Morda bo pa prej prišlo do rešitve, ker kakor smo čuli, namerava v krat-kem obiskati naše kraje minister za Julijsko Benečijo, da pospeši rešitev odškodninskega vprašanja in ob tej priliki bo mogoče sam minister rešil njegovo prošnjo in mu dal celo obresti. Tu antem Do-mine, mislerere nobis!

BLOKARJI,

finišarji in hidravlikarji za mož-ke slamnike.

Odrpta delavnica. Dobra, stalna plača. — Delo celo leto.

Friedman & Herman,
419 Lafayette Street,
New York City.

(14, 15, 16—11.)

Preženite bolečino!

Okorelo rame, otrpela mišica, nategnjen sklep — vse to spremlja BOLEČINA. Toda vdrnite nekoliko

PAIN-EXPELLERJA

na bolečo površino, in bolečina bo hitro izginila. Pain-Expeller in bolečina sta si smrtna sovražnika. Dobite se danes steklenico pri svojem lekarnarju, 35c. in 79c. Glejte, da bo na za-vojčku tvorila znam-ka SIBRO. Zavrnite vse ponaredbe.

F. A. RICHTER & CO.
104-114 South 4th St.
Brooklyn, N. Y.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

Denar govori!

Varčujte in pripravljajte si s tem neodvisnost za Vašo starost.

Vložite Vaše prihranke v domač zavod, kateri Vam nudi neoporekljivo sigurnost in 4% obresti od Vaših vlog.

Vljudno ste vabljeni, da nam zaupate Vaše prihranke in pomnožite število vlagateljev, kateri imajo naložen svoj denar pri nas na

"Special Interest Account"

Uverjeni znate biti, da bodo Vaši dolarji v pravih rokah in boste glede njih sigurnosti lahko mirno spali.

Glavno zastopstvo:
JADRANSKE BANKE

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York

Kako se mi je go dilo v Moskvi?

Josip Župancič.

Potovanje od Petrograda do Moskve po Nikolajevski železnici je po naših pojnih o vrednosti denarja precej drag sport. Takrat deset milijonov, danes po menda že trikrat devet, za vozi listek je potreben denar, še bolj pa krepki žveci potnika. Ob štirih zjutraj sem se napotil po petrogradskih ulicah, stopil sem v dolgo vrsto čakajočih in stal do dveh popoldne, ko so odprli mesto železniško blagajno. Kupil sem listek, pa še številko vagona so navrgli. V srednji Rusiji je zdaj red, vlaki vozijo normalno. Posloval sem se od Pitera, ki je imelo znanstveno preučevanje preteklosti, četudi je položila revolucija svojo težko pest nanj. Med potjo desno in levo neskončna jezera. Povodnjaj je uničila letošnja žetev v večjem delu treh severnih gubernij.

V Moskvi je pršilo kot pri nas jeseni. Gosta megla je dušila veliko mesto, ledena burja je podila zoprne kaplje v obraz. Sploh je Moskva zoprn mesto, vsaj meni se zdi. Izgleda kot ogromna pajčevina. Sredi mreže sedi pajek - Kreml, okrog se vijejo množični bulvari, ti zopni obroči, ki lahko spravijo človeka ob pamet. Hodiš celo uro, dve, tri, pa si zopet tam, kjer si bil. Počez pa je raztegnil pajek - Kreml dva najst dolgih mršavih nog in trikrat dvanaest okrnjenih nožic. To mrežo moskovskih ulic je presekal kača — reka Moskva, ki se vije dolgočasno semintja.

Črnogorec v Petrogradu mi je dal naslov Črnogorec v Moskvi. Obiskal sem ga. Pravil mi je nekaj o Črni gori, ki bo zopet velika in svobodna, bil je razburjen, gestikuliral je. Zunaj je bilo mrzlo, rad bi bil prenočil, pa nisem. S Črnogorcem se nisva razumela. Ob poznuri sva šla vsakebi.

Veliko mesto, sam z dvostopenjskim tisočakom z žepu. Kam? — Prenočilo! Tam ga ni. Hotelov ni, imajo nekak skupna prenočišča, ta pa so dostopna le sovjetskim uradnikom in političnim agitatorjem z "meterskimi mandati". Sklenil sem prenočiti na kolodvoru. Na kolodvoru krik, šum, kletve, beganje, jok umazanih in raztrganih otrok. Pometač podi z veliko metlo pestro množico moških, žensk in otrok z ogromnimi vrečami iz čakalnice. Izpodil jih je, zaklel, pljunil in zaklenil vrata. Nekateri so grozili delavsko-kmečki vladi, ki jih goni v dežju in mrazu na cesto, kmalu sta jih premagala ruska potrpežljivost in človeški spanec. Utihihi so, zvihi se med umazane vreče in zaspali.

Vrnil sem se v mesto. V žepu je ostal srebrni rubelj — osemstotisoč sovjetskih rubljev. Polnočna ura, mesto spi. V Mjasnicke ulici sem stopil v vežo neke hiše. Vrtar me je sumljivo pogledoval od vseh strani. Zunanost moja je bila res sumljiva.

"Kdo si? Kaj iščeš ob tej pozni uri? se je zadržal name.

"Prenočil bi rad, tu v veži, na stopnicah, samo, da se umaknem dežju in burji. Srebrni rubelj vam dam."

"Marš na cesto, potepuh! Kradel bi rad, ubijal! Poznamo take nočne 'ptičke'! Da sem potepuh, bi mu bil plačal na mestu.

Napotil sem se dalje. Stopil sem v drugo hišo. Isti sprejem. V tretji isti. Končno sem zlezal na glavni pošti v koticček za vrati in drhtel do jutra. Zjutraj na pot. Centroevek — centralni urad za izseljenec. Komunist-Madžar me je nadržal prav po mongolsko: "Jugoslovancev ne pošiljamo domov. Moskva ne dovoljuje." Po večernem tavanju sem slučajno naletel na narodni komisariat za notranje zadeve. Slučajno, ker nikdo ne ve zanj, ali pa noče povedati. O prepovedi glede Jugoslovancev tu niso vedeli ničesar. Debelo so me pogledali, ko sem jim povedal, da me iz Petrograda niso pustili domov. Dobil sem listek, na katerem je bilo označeno zbirališče vojnih ujetnikov in se napotil po mestu.

Iskal sem ta nesrečni "Zemljanoj val", ulico, kjer so stanovali ujetniki, dve uri. Končno se me

je usmili trdosrčna usoda. Stara, trinadstropna hiša. Na dvorišču sede trumoma in posamezno sključene figure. Raztrgane avstrijske uniforme, lica izsušena, oči udrtje. Sedemletno nečloveško trpljenje je ugonobilo te nesrečne žrtve mednarodnega sovraštva in ubijanja. Tavao kot strašne senice, kot žive priče človeške podivjanosti.

V sobi lesene postelje. Leže moški, ženske in otroci, po štirje, po pet na eni postelji, drugi hodijo semintja, tretji igrajo karte, četrti se prepirajo. Čehi dele bel kruh in mesne konzerve — darilo trgovske delegacije, pomoč omagujočemu na štirinajsti postaji križev poti. Avstrijci so dobili nove obleke in koščke slanin; tudi zanje skrbi država, čeprav je sama v gospodarskih neprilikah. Nemci stopajo ponosno v svojih novih narodnih čepcih, gladijo in ogledujejo nove uniforme, grizejo "cvičak" in suho svinjsko meso. Nemec ostane Nemec. Madžari preklinjajo svojo in rusko vladu, Jugoslovani jim pomagajo. Nesrečni med srečnimi nimajo koščka kruha, da ožive oslabele moči na poti v domovino.

Administracija je komunistična. — Nemci in Madžari se sopirajo med lačnimi nacionalnimi brati, gonijo jih na delo, potem hrano in obleko, ki je namenjena ujetnikom, teži jih misel, da drugi potujejo v domovino, samim pa je pot k svojim dragim zaprt. Komunisti so vsemogočni in vendar nezadovoljni. Vidi se jim na obrazih.

Če smo si ogledali vsaj približno življenje v Petrogradu, je težko povedati kaj novega o današnji Moskvi. Podrte hiše v Moskvi sicer niso tako pogoste, vendar nisem videl nobene nove stavbe ali popravljene stare hiše. Vprašanje remonta stoji v Rusiji na zadnjem mestu. Ni časa, zunanja in notranja politika je bolj potrebna remonta kot podrte hiše. Živahno pa je to veliko mesto! Politična mrzlica tekmuje s trgovskim vrvenjem. Ljudje polemizirajo, trgujejo, kaj se godi na zapadu.

Zapadna Evropa! Tja so obrnjene oči vidilnih krogov sovjetske zunanje politike, tja teče zlato in briljanti iz pravoslavnih cerkev, potujejo brošure in proklamacije, tajni agenti in diplomati, od tam pa prihajajo vesti. Včasih neresnične, večkrat resnične, vedno pa zneverjetno naglice.

Danes se je nekaj zgodilo v Berlinu, jutri v Moskvi; včeraj je govoril Lloyd George, jutri kritizira Stoklov v uvodnem članku "Pravde" ali "Izvestij VCIK", danes so napovedali delavci stavko neke v zakonitem mestu Italije, jutri jih pozdravlja vsesrčna strokovna zveza.

Dva aparata sovjetskega mehanizma funkcionirata z neverjetno preciznostjo. Črezvičakja s svojo bogato mrežo političnih agentov in "Rosta", ruska radiopostaja, ki ima tako nežno uho kot nujen zapadno-evropski detektiv.

Posebnost Moskve so trgovske delegacije zapadnih držav. Kaj počenja ta "capo" ali "predsed" s svojimi množičnimi tajniki, podtajniki in celo armado vsakovrstnih šefov, še danes ne vem. V češki delegaciji sem videl polno skladišče ameriške moke, sladkorja, mlečnih konzerv in druge ropotije, ki pa z zunanjo trgovino med obema državama morda ni preveč v sorodu. Pri Italijani pa še tega ni. Imajo lepo palačo, celo državno zastavo so izobesili, ki kolje oči mimoidočih komunistov. vsi so "signori", vsi "cavalieri", vsojo se z avtomobili po mestu, in to je menda vse. Visoka valuta je vsemogočna.

V juniju je v Moskvi kipele. Šodili so social-revolucionarje. Komunistična stranka je postala neverjetno agilna. Mitingi, shodi, demonstracije, resolucije, protesti, vse te posebnosti revolucije so bili na dnevnem redu. Revolucionarno sodišče je moralo pod

MLADA PEVKA, KI DOSTI OBETA.

Na ameriškem pevskem obzorju se je pojavila nova zvezda — Marion Tally iz Kansasa. Stara je šele petnajst let. Ko je pred par dnevi prvič nastopila v New Yorku, so najbolj izbirni kritiki soglasno izjavili, da je njeno petje nekaj posebnega.

preti svojo "revolucionarno vest" s političnim prepričanjem delavstva. Zato pa so morali delavci protestirati proti socializmu, ki so sedeli na obtožni klopi.

"Morali", sem dejal in bom takoj dokazal. Tudi mi, ujetniki, smo protestirali. Zbrali so nas na dvorišču stare hiše, nastopila sta dva govornika, komunisti. — Nemeč in Madžar, govorila sta o političnem alfabetu, o stvarih, ki jih opevajo vrabci na svetjski strelah, končno je tretji komunist razglasil resolucijo, v kateri zahtevamo pred odhodom v domovino, naj revolucionarno sodišče neusmiljeno kaznuje izdajalce proletarijata krvočrne in ubijalce ruskega delavstva itd. Tudi "živio revolucija" je bilo na koncu. Mi smo molčali. Prazen želodec nerad kriči "živio". Predsednik je vprašal: Kdor je proti tej resoluciji, naj dvigne roko! Roke se ne dvigajo! Življenje, če tudi golo, je vendar življenje, in nihče ni hotel z nedolžno gesto roke odpreti podzemna vrata gostoljubne črezvičakje. — Tako je bila tudi naša resolucija soglasno sprejeta in izročena pred sedniku sodišča.

Nato so nas uvrstili kot šolarčke v red, komunisti so prišli z rdečo zastavo in odšli smo po mestu — demonstracija vojnih ujetnikov! Med potjo se je procesirala tajala, kdor je mogel se je izmuznil, rdeča zastava je ostala s komunisti sama. Ni čudno, da sta obupala Vandervelde in Rozenfeld, dokazi krivde so bili preveč očitni. Svetovnoznana advokata sta odkurila iz Moskve še pred koncem procesa.

Beda bolgarskih upokojencev.

Bolgarska proračunska komisija je določila dati enkratno denarno pomoč samo upokojencem vsled vojne, vdovam, sirotam, invalidom, a ostalim državnim uradnikom ničesar. Drugi upokojenci, ki se nahajajo v skrajno bednem položaju, so zaradi te odredbe zelo ogorčeni in hočejo napeti vse sile, da si pribore svoje pravice. Iz Trnova poročajo, da je umrl bivši bančni ravatelj Paskalov od lakote, rezervni polkovnik Rusev pa se je ustrelil, ker ni imel sredstev za življenje.

POTREBUJEMO

po 20 mož za vsako od treh kamp in enega brusca. Plača po \$3.70 ali nekaj več, bruscu pa po dogovoru. — C. R. B. & L. Co., Box 73, Camden on Gauley, W. Va. (15-17-11)

Ptiči, ki se smejejo.

Pravijo, da se nekateri ptiči smejejo, n. pr. utva, gos in lastavica iz vrste, ki ima pridevek "smejoča se". Posebno razločno se smeje avstralski rjavi Kraljevski ribič ali Kockaburra. Ta ptič je baje pravi komik avstralskih goščav in gnezdi najrajši blizu človeških naselbin. V angleškem listu piše o njem Albert Dorrington, da mu pravijo domačini "Jacky", t. j. Jakec ali tudi ura. Ta Jakec je namreč živ budnik, ki zbujal ljudi z glasnim smehom. Smeh tega ptiča je naravnost nalezljiv. Vsak se smeje, ko ga zasliši. Dorrington je videl dva drvarja, ki sta se pri delu sprla in se začela motati. Dva Jakeca na drevesu sta se jima tako smejala, da sta se začela smejeti tudi delavca ter se smeje pobotala. Kockaburra je velik sovrag strupenih kač in hkratu zaščitnik malih ptičev, kadar grezijo. Pisatelj je slišal kosovko plašno čivkati; naenkrat je planil Kockaburra na plazeco se kačo in je oključal. Ta ptiča je po barvi neznatna, leti bliskovito in je neježno pogumna. Kačo popade, zleti z njo visoko v zrak in jo vrže na tla, da se pobije. Če kača še ni mrtva, jo vrže opetovano dotle, da pogine. Dorrington pripoveduje, da je neka mati pustila na verandi svoje dave z mlekom. — Strupena kača je začutila mleko in prilezla k otroku. Ovila se je okoli steklenice in otroka. Kockaburra so to opazile, planile na kačo, jo odnesle v zrak in jo vrge na tla, kjer so jo do smrti izključale druge Kockaburre, ki so nanjo na tleh čakale. Tako je ta smejoča se ptica obenem prijateljica ptič in človeka v avstralskem pragozdu.

Ljeningovo pismo Kemalu.

Iz Rige poročajo, da je poslal Ljeningu Kemalu pismo, v katerem ga pozdravlja z mazo nad Grki izraža simpatijo ruskega naroda napram Turkom. Ljening naglašal, naj se Kemal drži odločne politične linije v vprašanju morskih očin in mu svečano obeta, da bo sovjetska Rusija z vsemi sredstvi podpirala upravičene zahteve turškega naroda. Končno Ljening obžaluje, da mu bolizen onemogoča osebni stik s Kemalom, ki bi bil potreben za rešitev vprašanj, tičočih se sovjetske Rusije in Turčije kakor tudi vsega muslimanskega sveta.

Kemal paše pot do trona.

Konferenca v Mudaniji je Kemalu ugodila vse zahteve. V notranje - političnem življenju pa je dosegel Kemal paša še več. — Sultanova vlada in sultan sam sta odstopila in Kemalu je odprta pot do trona kalifov. Po koranu postane lahko vsakdo kalif, ki ima sposobnosti in moč da vlada svoje vernike, čeravno ni plemenitega rodu ali potomstva. Da Kemalu ne manjka energije in sposobnosti, je zadostno pokazal. — Najhujši nasprotnik Kemalu je Enver paša, emir v Turkestanu — mož, ki uživa med muslimani toliko popularnosti kakor Kemal sam. Značilno je, da sta oba moža — zvezdi Islama, sinovi nižjih uradnikov v Solunu in po rodu Žida, ki sta kasneje prestopila v Islam. Kakor poroča v svojih spominih "o Orijentu" angleški častnik George Nypels, je imel prišlo, da se je razgovarjal s Kemalom in pri tej priliki ga je vprašal, če stremlja za tem, da postane veliki vezir. Sledil mu je lakoničen odgovor: "Več!" Ironično ga je vprašal Nypels: "Morda celo sultan", nakar je sledil skoraj pritrilni odgovor Kemalov: — "Možno"! Pripomniti je, da takrat Kemalova zvezda še ni blestela tako sijajno. Kemal paša je poročen z neko Francozinjo, ki ga spremlja povsod. V splošnem življenju je zadovoljen prijatelj zelo srečno z njo. — Po poročilih "Daily Mail" a ima velik vpliv na Kemala in na vladu v Angoriturški pisateljica Halid Ebid Hanum, ki je leta 1920. po svojem begu iz Carigrada v Angoro igrala veliko politično ulogo. Zlasti velik vpliv je imela na Kemala, ki jo je imenoval za ministra prosvete. Kot voditeljica modernega ženskega pokreta v Turčiji se je zvezmala za to, da se odpravi nošenje palčolanov in zapiranje žen v harem. Kemal, ki ji še danes trdno zaupa, ji je obljubil vodilno mesto v nacionalističnem kabinetu, takoj po svojem vходу v Carigrad.

Nekaj o pleši.

Plešastih mož je baje na svetu vedno več. Neki pariški list je dni raziskoval vzroke tega pojava. "Znanstveniki" trdijo, da je glavni razlog te moderne bolezni nervozno in burno življenje naše dobe. Nikdar se ni baje toliko mislilo, pisalo, diskutiralo in razburjeno hitelo kakor dandanes. Ali — trdijo nekateri — najčestši povod pleš so — ženske! Današnji človek se namreč baje bavi z ženskami več kakor nekdanji. Včasih je bila ženska ali igračka ali sužnja. Danes je ženska-svobodnejša in zato težje pristopna; odtod večja moška strast, večja skrb in borba za žensko. Toda od strasti, ljubezni in mržnje, od zavisti, ljubosumnosti, od seksualnih in sentimentalnih izgrediv izpadajo moški lasje ter rastejo pleše kakor gobe po dežju. Le v miru uspeva rast las. V nemiru, v strasti, razburjenih in večnih borbah pa umirajo — lasje!

Zagebaki "Obzor" prinaša to poročilo brez opazke. Toda plešavost nima nobene zveze niti z našo nervozno dobo, še manj z žensstvom. Ker plešasti so bili ljudje že pred tisoletji, plešasti so flegmatiki prav tako kakor sangvinički, menihi in nune prav tako kakor lahkoživci in vlačuge, starci in mladeniči, starke in deklice, absolutno mrzlokrvni in vzorno nratni ljudje prav tako kakor negnani razuzdanci. Plešavost nastopa včasih po boleznih (tifus, koze, sifilis i. dr.) po nervoznem dolgotrajnem glavobolu, po obolenju kože na glavi, po izrednih skrbah ali budih afektihi, često je plešavost tudi dedična, včasih posledica nečistosti ali neprestanega potenja vedno pokrite glave, včasih znak zgodnjega staranja, včasih tudi razuzdanost itd. Vzrokov je nešteto, toda zaradi žensk je morda že kdo osvel, toda pleše mu ženske niso zakriville, ako ni bil bolan na glavi in v glavi še poprej.

Prerokovanje glede avijatike.

Tennyson ni bil edini pesnik, ki je napovedoval vnaprej plovbo po zraku. Več kot tisočkrat so v zadnjih letih omenili ljudje njegovo vizijo pred skoro celim stoletjem, "ko je videl nebo polno trgovine" in zračna brodovja narodov, spoprijeta v obupnem boju v zraku. Slično preročevanje je izustil tudi njegov veliki francoski sodobnik, Theophile Gautier, kojega petdeseto obletnico smrti so ravnokar proslavili v Parizu. V zvezi s tem je objavil Le Figaro neko izjavo Gautierjeve, ki se glasi:

— Kako očarljiv prizor se bo nudil očesu, ko bo videlo križarji v zraku, v različnih višinah, one množine aerostatov, blestečih se podnevi v zlatu in žarečih ponoči od nebrojnih luči.

— Dviganje na najvišje gore bo postalo otročja igra. Prodrli bodo na Kitajsko ter šli ob Timbaktu navzgor, kot gremo sedaj mi v St. Quentin. Puščave Afrike, Azije in Amerike bodo prisiljene razkriti svoje tajnosti. Prodrli bodo do meja ozračja, ki nas braja. Obiskali bodo stvarstvo v vseh njegovih tajnih kotih.

— Vsakdo bo lahko najel balon ali imel svoj privatni balon in če bo hotel pokazati odvažnost tega ali onega, bo rekel: — On je bogat, ima balon s 34.000 kubičnimi čevlji plina. — kar bo isto, ko bo uresničen ta sen, bodo skušali uresničiti še nadaljni sen, katerega so že formulirali pesniki. Človek, ko bo dospel do skrajnih meja svojega ozračja, bo skušal zapustiti svoj planet. Na resen način bo skušal vzporediti potovanje na mesec in nič več se ne bo bal reči, da bo uspešen v tem svojem podjetju. Vsak planet, ki

ima luno, ima pravico obiskati svojega satelita in znanstvo od daleč ne bo več zadostovalo. Oditi na luno, obiskati Phoebe, ono blede zvezdo, — to bo sen in briga našega znanstva. Tak uspeh presega sedanje moči človeštva. Etha sveta pomenjajo vsako tisoč let. Vsled tega je staro človeštvo v sedanjem času je šest let ter ne more dosti zahtevati od tako mladega otroka. Sedaj se uči jesti, hoditi, plavati in letati. Pozneje pa bo pričelo misliti na druge stvari in takrat nas žalibog ne bo tukaj, da bi jih videli na lastne oči.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim sreeem naznanjamo vsem znancem in prijateljem, da nam je kruta smrt vzela našo ljubečo in nepozabno hčerko

AMALIJO FRENK
v nežni starosti 7 let. Umrla je 5. novembra v St. Marget bolnišnici. Podlegla je operaciji v grlu. Pogreb se je vršil 7. nov. na St. Mary pokopališču.

Zahvaljujemo se botri in botru Annie in Bernard Frenku za krasni venec, Mary in John Smedlu, Miss Mimi Jevnikarjevi ter vsem drugim, ki so podarili cvetice, posebno šolski mladini iz Sunny Side School. Nadalje se zahvaljujemo vsem onim, ki so pokojno obiskali na domu žalujočih staršev. Lepa hvala tudi družini Frank Frenk iz Broughtona, Pa. in vsem drugim, ki so se udeležili pogreba v obilnem številu.

Spavaj mirno, nam nepozabljena, in naj ti bo lahka ameriška zemlja!

Zalujoci ostali:
John in Victoria Frenk, stariši,
John, brat.
Mary in Victoria, sestri.
Joseph Frenk in Frank Gasperski, strica.
Pittsburgh, Pa., 12. nov. 1922.
5405 Celadine Street.
(15-16-11)

Praktični Računar

Piročna žepna knjižica, ki ima vse kar je v kupčiji potrebno, že natančno izračunjeno, kakor tudi za izračunjenje obresti.

Knjižica je trdo vezana, stane 75c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street : New York

3463 IZTISOV je bilo prodanih z današnjem dnem.

Zavedajoč se izborne kakovosti izbrane vsebine Slovenskega-Amerikanskega Koledarja smo letos tiskali 2000 iztisov več kot prejšnje leto.

K bogati vsebini koledarja so prispevali: A. J. Terbovec, dr. Grahek, M. Pogorelec, F. Oklašen in drugi.

Večji in boljši koledar za isto ceno kot lansko leto.

Cena za Ameriko in Jugoslavijo

40c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street New York

KAPITAN BLOOD

NJEHOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

48

Nadaljevanje.)

Cahusae je imel očividno glavno besedo ter pri tem dvignil svoj hreščeci glas tako, da bi lahko vsi čuli njegova stroga očitanja. Govoril je, kot nam pripoveduje Pitt, neko strašno angleščino, katero pa Pitt ni ovekovečil. Njegova obleka je bila prav tako nesoglasna kot njegov govor. Z njo je namreč kazal svojo obrito ter predstavljal velik kontrast s čedno obleko Hagthorpa in Pitta. Njegova umazana ter okrvavljena srajca je bila odprta na prsih in za pasom krog hlač iz usnja je nosil cel arzenal pištol, dočim je visel kratek meč na vrvi, privezani krog istega pasu. Svojo mongosko glavo je imel ovito z rdečo ruto.

— Ali vas nisem svaril jaz takoj od početka, da je izgledalo vse preveč lahko? — je vprašal jezno. — Jaz nisem bedak, prijatelji moji. Jaz imam oči, da vidim z njimi. Videl sam zapuščeni fort pri uhođu v jezero in nikogar tam, ki bi oddal na nas strel, ko smo prišli semkaj noter. Takoj sem mislil, da je to past. Kdo bi si ne mislil kaj takega če ima oči in možgane? Ha! Šli smo naprej. Kaj smo našli? Mesto, ki je bilo zapuščeno prav kot fort. Mesto, iz katerega so odnesli ljudje vse, kar je imelo kako vrednost. Zopet sem posvaril kapitana Blooda. Rekel sem mu, da je to past. Šli pa smo naprej, vedno naprej, brez opozicije, dokler ni bilo prepozno odjadrati zopet na morje ter se sploh ne moremo vrniti. Nikdo pa me neče poslušati. Vam je znano to. Kapitan Blood bo šel naprej in mi pojdemo naprej. Prišli smo v Gibraltar. Res je, da smo po dolgem času ujeli pomožnega gospodarja. Res je, da je moral plačati veliko odkupnino za Gibraltar. Res je, da smo se vrnili semkaj s plenom, ki znaša nekako dva tisoč zlatnikov. Kaj pa je to v resnici, povejte mi? Ali vam hočem kaj povedati? To je kos sira, kos sira v mišji pasti in mi smo ona majhna miška. Mačke pa čakajo na nas. Mačke so one štiri španske bojne ladje, ki so prišle medtem. Čakajo na nas izven stekleničnega vratu te lagune. Mort de Dieu! To je posledica one proklete trmoglavosti našega finega kapitana Blooda!

Wolverstone se je smejal, kar je še bolj razkačilo Cahusaea. — Ti se režiš, živina? Povej mi to: Kako bomo prišli ven, razven če sprejmemo pogoje španskega admirala?

Razbojnik, ki so se zgrinjali krog gruče častnikov, so pričeli ploskati. Edino oko velikanskega Wolverstonea je pričelo srepo zreti in stisnil je svojo velikansko pest, kot da hoče udariti Francoza, ki je ščeval ljudi na upor. Cahusae pa se ni dal prestrašiti. Obnašanje razbojnikov mu je dajalo korajžo.

— Ali menite mogoče, da je ta vaš kapitan Blood dobri Božee? Da zna delati čudeže? Smešen je, ta vaš kapitan Blood. S svojo ošabnostjo in ...

Prenehaj je. V istem trenutku je stopil skozi vrata cerkve Peter Blood. Z njim je prišel dolgokrak francoski mornar, volk, po imenu Yberville, ki je bil sicer še mlad, a si je že pridobil slavo kot mornar razbojnik, dokler ga ni izguba lastne ladje prisilila stopiti v službo pod Bloodom. Kapitan je šel proti prerekajoči se skupini, oprajoč se pri tem na svojo palico iz slonove kosti. Njegova zunanost ni nikakor kazala mornarskega razbojnika. Izgledal je bolj kot kak angleški ali španski gizdalin in le dolg rapir z onimi jeklenimi očmi je razodeval pustoloveca.

— Vi me smatrate smešnim, kaj ne, Cahusae? — je rekel, ko se je ustavil pred Bretoncem, katerega je očividno naenkrat zapustila jeza. — Kakšen se morate šele potem zdeti meni vi? — Govoril je hladno, skoro z naporom. — Vi ste jim pripovedovali, da smo se zakasnili in da nas je to zakasnenje spravilo v nevarnost. Kdo pa je bil vzrok tega zakasnenja? Porabili smo cel mesec, da storimo to, kar bi lahko opravili v enem tednu, če bi ne bilo vaših zmot in napak ...

— Nom de Dieu, ali je bila moja krivda ...

— Ali je bil kdo drugi kriv, da ste zavozili s svojo ladjo La Foudre na pesek sredi lagune? Niste dovolili, da bi vas pilotirali. Rekli ste, da poznate pot. Niti globine niste merili. Posledica je bila, da smo izgubili tri dragocene dneve. Oni trije dnevi niso le dali prebivalstvu Gibraltarja dosti časa, da izvedo za naš prihod, temveč tudi dosti časa, da odide iz mesta. Neko in ravno raditega smo morali slediti guverniju v njegovo peklensko trdnjavo na otoku in štirinajst dni smo izgubili, da jo premagamo, ne da bi omenili sto življenj, ki smo jih izgubili. Na ta način smo se zamudili, dokler ni obrežna straža poklicala tega španskega brodograja iz La Guayra. Če bi ne izgubili vi svoje ladje ter bi ne bilo skrečeno naše brodograje od treh na dve ladji, bi si še sedaj lahko priborili pot na prosto morje s precejšnjim upanjem na uspeh. Sedaj pa si drznete priti sem ter karati nas radi položaja, ki je izključno le posledica vaše lastne nesposobnosti.

Govoril je povsem hladno in mirno, kar se vam bo zdelo še bolj občudovanja vredno, če izveste, da je poveljeval španskemu brodograju, prečecu pri izhodu iz lagune Maracaybo, njegov neizprosnj sovražnik, Don Miguel de Espinosa y Valdez, španski admiral. Poleg dolžnosti do svoje lastne dežele je imel admiral, kot znano, še osebno piko na Blooda radi onega dogodka na krovu Encarnacion pred enim letom ter smrti njegovega brata, Don Diega. Na krovu njegove ladje pa je bil tudi še njegov nečak Esteban, Rojlega sovražstvo do Blooda je brez dvoma še prekašalo sovražstvo admirala.

Čeprav je vedel vse to, je mogel kapitan Blood ohraniti mir, ko je zavril strahopetno srce človeka, za katerega ni bil položaj niti za polovico tako nevaren kot pa za Blooda. Obrnil se je od Cahusaea, da nagovori ljudi, ki so stopili bližje, da ga čujejo, kajti ni se mu zdelo vredno dvigniti glas.

— Upam, da bo to nekoliko potolažilo strahove, ki so vas vznemirjali, — je rekel.

— Ničesar dobrega ne more priti iz prerekanja glede tega, kar je bilo in kar se je zgodilo, — je kričal Cahusae, ki ni bil več tako bojevit. Wolverstone se je pričel tedaj smejeti z glasom, ki je bil sličen konjskemu razgetanju. — Vprašanje je: — Kaj bomo storili sedaj?

— Gotovo. O tem ne more biti nobenega vprašanja, — je rekel Blood.

— Da, tako vprašanje obstaja, — je ustrajal Cahusae. — Don Miguel, španski admiral, nam je ponudil varen prehod na morje, če odpotujemo takoj, če ne storimo mestu nikake škode, če oprostimo jezanke ter izročimo vse, kar smo vzeli v Gibraltarju.

Kapitan Blood se je mirno nasmehnil, kajti dobro je vedel, koliko je vredna beseda admirala.

(Dalje prihodnjič.)

Žalovanje za umrlimi bogovi.

Kje na svetu cvete danes staro blagostanje? Izvzemši kroge verižnikov in prekupčevalcev menda nikjer. Bogovi starih idealov so umrli. Na njihovo mesto so stopili fetiši mamonizma. Mi smo žalostna prehodna generacija, kateri je usojeno poginiti v lastni nedolžni krvi. Naše tožbe so res velike in bridke.

Prejane čase — priznamo! — se je živelo drugače. Ne samo o zaslužba in denarja, ne samo o navijanja cen in spekulacij, temveč tudi od zadovoljstva z življenjem od napredka. Danes je v tem oziru žalostno drugače. Kajpada je pogavitni vzrok vsemu temu vojna. Toda kaj je pravzaprav vojna? Ali ni to ostra operacija, poizkus, ka pod rezili bajonetov, žreli topov in pod cevmi pušk človeštvo ozdravi od raka sovražstva? Kdor pojmuje vojno z drugega vidika, je v zmoti. Vojna je, kot nekje pravilo pravi Dostojevskij, velik prezačnik, skozi katerega mora vsa smrta stotletij, da lahko vstane bodočnost čistejša in lepša.

Pa vendar se zdi, da se glede vojne v svojih nazorih varajo tudi veliki misleci. Vzemimo n. pr. za vzgled svetovno vojno! Rodila je nepopisno mnogo zla in gorja, pokosila in podavila na milijone ljudi, zrušila države, strla sisteme, omajala temelje prejšnjega življenja na splošno. Rodila je kaos, zmešnjavo, do sedaj samo zlo. Po njem ribarijo danes vsi tisti zajedavci, od katerih se poštenjak obrača s studom, gnevom in zaničljivim pogledom.

Toda vendar, vendar! V vsem tem neskončnem zlu, ki ga preživljamo in ki ga moramo trpeti, zgrajajoči se nad njegovo strahoto vsak dan, glej zarjo in sonce! Novi časi vstajajo na razvalinah preteklosti! Poglej tok idej, ki gre skozi človeštvo! Poglej trpljenje tistih, ki umirajo za zmagoto! Države so, kjer gospodarji glad in revščina, pomanjkanje; pa vendar ne klonejo, marveč stojijo pokonci. Kaj jih drži na nogah? Gotovo ne stari, trhlj leseni bogovi, temveč nekaj povsem novega, kar mora imeti neizmerno silo v sebi. To so — nove ideje, za katere se vedno žrtvujejo milijoni.

Človek naše sorte, ki je vse svoje življenje živel brez emocij, sedel v zapečku, basal pipo s tobakom in od časa pa do prilike izplahnil svoje grlo s požirkom kakršnekoli prijetne tekočine ter se nato založil z grizljajem solidnega kruha, malokdaj pomislil na to, da mora iti veliko življenje časih tudi preko ljudi naše vrste. On se čudi, da ga čas ne upošteva, zato ker živi v ozkem obroču lastnega sveta, iz katerega ni še nikoli zlezel naprosto ter pogledal čez strube stene. Zato se mu odpira podoba, da se v dobi prekucije vspovsod godil neizrečena krivica. No, krivica se tudi res godi — z njegovega osebne stališča. Toda kaj je en sam tak poedinec ali celo kopica poedincev v primeri s časom, ki veje skozi leto, leta in celo desetletja, samo da iziši gumno plev od smetljivih in gnilih stoletij?

Bogovi starih idealov sreče, miru in sprave, koliko jih zdihuje po vas kot siromaki, ki so zamudili? Ali po lastni krivdi? Ne, nikakor ne! Po krivdi časa so ga zamudili, in sedaj jih isti čas grabi za glavo, vrti in roke ter jim veže noge, da se morajo izteči boš kot žrtev njegovega strašnega vijaka.

Naša dolžnost vprico takih razmer je, da se podredimo sodobnosti. Proč s staro skorjo! Križ in amen čez trdovratnost in nepopustljivost! Vse na svetu je nestalno, z revolucijo in njeno pihozo vred. Toda baš v tej minljivosti tihi važnost in pomen takih časov, kot je dandanašnji. Treba se jim je prilagoditi brez kapitulacij, moško in srčno! Treba hiteti njimi dalje, da nam ne zrasejo čez glavo, kajti v tem slučaju bi bila nemilostna sodba nad nami že v naprej izrečena!

En očenašek torej za bogove umrlega blagostanja starih časov — in prav nič več! Potem pa vesela iznova krepko v roke, da nam

čolna ne požro valovi in vrtinci! V življenju vstajajo na povraju samo možje ali ljudje; zamudni-ke pomete, burja brezobzirno v kraj, da se ne pokažejo nikoli več pred svetom. Ali kdor je mož, ne postaja križem rok, ne ugiba, ne gleda nazaj, marveč se brzo odloči za dejanje in stopi dalje. — Naprej! V tem tiči vsa umetnost življenja. Kdor jo zna izkoristiti, ne toži nikdar nad seboj in svojo usodo, ne propada, temveč se dvigne nad druge ter ostane tako nova, očiščena forma večne, prave vsebine.

Kar lastovice vrče...

Averčenko.

"Ljuba moja, vi ste!"
"Da, jaz, predraga. Resnično, jaz. Kako živite? In soprog? — Vedno marljiv!"
"Vraga, marljiv! Že dva meseca ne počne nič drugega, nego da pobija muhe..."
"Dovolite! Bil je vendar tako delaven, tak garač!"
"Lep garač! Zda postopa ves dan po sobah in godrnja: Vstani, vstani, delavsko ljudstvo!"
"Česa ne poveste!... In čemu dela tako?"
"Zaradi dohodninskega davka..."
"Nezaslišano!"
"Prisegam. Saj ste gotovo čitali, da bodo poslej pobirali tak dohodninski davek, da bodo osebe, ki imajo na leto 40.000 dohodkov, plačevale 7000 davka."

"No, kaj potem?... To je vendar v redu in po pravici."
"Saj ne rečem, da ni. Toda vlada je ukrenila tako, da čim več zasluži, tem več plačaš... Kako se že pravi temu?... Paraliza menda..."

"Progresivno."
"Da, res. Torej, pomislite, za 40.000 treba plačati 7000, za 80.000 že 30.000, za 200.000 kar 50.000 in za 300.000 — 260.000!"
"Ali prosim vas: koliko bo treba potem plačati za 500.000?"
"Približno 490.000! Mož je na leto zaslužil nekako toliko. In zdaj, pravi, mi vzamejo vse — zato ne bom delal sploh nič več. Z 10.000 ne moremo živeti. Moji bogati sorodniki mi bodo dajali še enkrat toliko."

"Toda tudi za to, kar mu dajo sorodniki, bo moral plačati!"
"Da, toda le 2000. Račun je preprost. Zato noče nič več delati. Še enkrat toliko."

"Toda tudi za to, kar mu dajo sorodniki, bo moral plačati!"
"Da, toda le 2000. Račun je preprost. Zato noče nič več delati. Še enkrat toliko!"

"Oprostite, ljuba moja! Rekli ste: za 500.000 treba plačati davka 490.000... A kaj zaslužiš 700.000 na leto? Kaj potem?"
"Potem? Potem mu vzamejo 720 tisoč; to je progresivno.... razumete?"

"Kje naj pa vzame 20.000, ako zasluži vsega skupaj 700.000?"
"Kje? Hm! No, tistih 20.000 mora pač za vlado zaslužiti skrivaj."

"Čemu skrivaj?"
"Ne uganete? Ako na davkariji zvedo, da zasluži še nadaljnih 20.000, mu vzamejo še 2000 in potem še vedno nima dovolj, da bi plačal vso dohodnino."

"Kako čuden davek!... Kako se imenuje pravite?"
"Progresiven davek! Iz besede paraliza."

Novovratna reklama.

Na Holandskem štedijo. Zato pa je finančno ministrstvo prišlo na misel, da si prisluži denarja potom oglasov. Na dokumentih o obdačenju se lahko inserira. Vlada računa na dobre rezultate, ker noben list ne razpolaga s tako veliko naklado in gotovo je, da se ničesar ne bere tako pazljivo kakor ravno ti dokumenti. Finančno ministrstvo pa je bilo kmalu na to postavljeno pred težko odločitev. Neka velika trdka je namreč poslala nastopen oglas: — "Država vas slači, mi pa vas eblamo!"

ROYAL MAIL

NARAVNOST V

CHERBOURG — HAMBURG

Velik, moderen parnik na tri vijake.

"ORDUNA" odpluje 25. nov.

To bo lahorna vožnja za one, ki hočejo biti par tednov pred Božičem v stari domovini. Vse zapre, prijavne kabine.

ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY
26 BROADWAY NEW YORK
— ali pa pri lokalnih agentih. —

Izguba malega prsta.

Že večkrat objavljena povest, da so si dale številne angleške dame odrezati mala prsta na nogah, la so mogle nositi ozke, priostrene čevlje, je dovela nekega ameriškega specialista za noge do objave, da si lahko ženske v bolnišnici prihranijo tako mučno žrtve, doprinešeno njih nečimurnosti, kajti imele bodo le štiri prste na vsaki nogi. On pravi, da sta mala prsta na ženskih nogah pričlenjena izginjati v teku številnih generacij. Tako kažejo naprimer egiptanske mumije žensk še vedno štiri sklepe na malem prstu noge. Ženske starodavne Grške pa so imele le še tri členke. V sedanjem času pa je pustilo skrečenje ženskam le še en člen in v številnih slučajih nič drugega kot ostalek enega člena. Na temelju vsega tega je razvidno, da je zadnji prst na ženski nogi obsojen na smrt. Isti zdravnik izjavlja, da je to posledica noše čevljev z visokimi petami.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom Glasa Naroda v državi Illinois naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. JOHN FABIAN,
kateri je pooblaščen nabirati na ročnino za naš list, zatoraj prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.
(14-16-11)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ,
kateri je pooblaščen nabirati na ročnino za naš list, zatoraj prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.
(14-15-11)

MOSKI! Zadržite se
Trudite se kupiti
vredno uporabljajo
SANYKIT
(Sanykit Kit)
Francoska Preporočila
Tuba 30c, Kit (4) \$1
Vsi laboratoriji in Farm. Co.
(2 Beakman St., New York)

Vasi sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriškimi dolarji. Proti predložitvi potje tega potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar pri Jadranski banki v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati 3000 franc. frankov, to je protivrednost od približno \$200.

V Italiji in zasadenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneake v ameriškimi dolarjih.

Pristojbina za izplačila do \$10 po 50¢, za izplačila od \$10 — do \$50 — po \$1.—, za izplačila, ki presegaajo znesek \$50 — po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$2.— od sto.

Frank Sakser Stat Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

RAVNOKAR JE IZLA
NAJVEČJA ARABSKA
SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrirana izdaja
Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino \$2.—
SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

18. novembra: Antonia, Cherbourg.	9. decembra: Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; America, Genoa.
21. novembra: Berengaria, Cherbourg. Volendam, Boulogne.	11. decembra: Roussillon, Havre.
22. novembra: Hannover, Bremen. Paris, Havre.	12. decembra: Berengaria, Cherbourg.
25. novembra: Majestic, Cherbourg; Scythia, Dubrovnik in Trst.	13. decembra: Paris, Havre.
28. novembra: Georg Washington, Bremen. Mauretania, Cherbourg.	16. decembra: Majestic, Cherbourg.
29. novembra: Saxonia, Cherbourg in Hamburg.	18. decembra: Mauretania, Cherbourg.
2. decembra: La Savole, Havre; Noordam, Boulogne. Olympic, Cherbourg.	20. decembra: Seydlitz, Bremen.
4. decembra: Aquitania, Cherbourg.	21. decembra: Antonia, Cherbourg in Hamburg.
5. decembra: Taormina, Genoa. President Wilson, Trst.	23. decembra: Ryndam, Boulogne.
6. decembra: York, Bremen. Tuscania, Dubrovnik in Trst.	28. decembra: Colombo, Genoa.
	30. decembra: La Savole, Havre; Olympic, Cherbourg.
	2. januarja: Berengaria, Cherbourg.
	11. januarja: Argentina, Trst.

CUNARD & ANCHOR

Dva velikanska parnika, kurjena z oljem
NARAVNOST V TRST

Razkošne kabine tretjega razreda z 2, 4 in 6 posteljami. Prekrasne jedilnice, kulinice in počivališča. Zaprt krov z ašetanje, Domaca kuhinja. Vino brezplačno. Domaca udobnost. Brezskrbnost. Ugodno potovanje.

Istotako preo Cherbourg v osmih dneh v Jugoslavijo odplujejo vsak terek.

AQUITANIA MAURETANIA BERENGARIA

SCYTHIA NOV. 25
TUSCANIA DEC. 6

Za karte in informacije vprašajte pri najbližjem agentu.

Kje je FRANK PLAVEC? Doma je iz vasi Repče, fara Trebnje. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, da mi poroča, ali naj se pa sam javi svoji materi, ki želijo pričakuje kakšno poročilo o njem. — Joseph Planinšek, R. F. D. 4, Bozeman, Mont. (14-16-11)

ŽENITNA PONUDBA.

Želim se seznaniti s Slovenko v starosti od 20 do 30 let. Jaz sem star 35 let in imam svojo domacijo. Katero veselje, naj se mi prijavi. — Tony Blažič, Box 65, Black Lick, Indiana Co., Pa. (14-15-11)

Kje je moj strnič FRANK PROSEN, podomače Kušič iz Trpčan pri Ilirski Bistrici? Zadnje pismo sem prejel od neke iz Kentucky. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, da mi poroča, ali naj se pa sam oglasi. — Francis Stemberger, Box 96, Arroyo, Pa. (14-17-11)

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj bratranec JOHN ROLIH, doma iz Velike Pristave. Aprila meseca tega leta se je nahajal v Clevelandu, Ohio, 1045 E. 61. St. Pisal sem mu več pism na označeni naslov, odgovora pa nisem nobenega dobil. Sporočati mu imam več važnih stvari, ker odpotujem zadnje dni decembra meseca v stari kraj. Prosim, če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, naj mi sporoči, ali naj se pa sam oglasi. — Anton Cvetnić, Box 111, Buckhannon, W. Va.

V JUGOSLAVIJO
RED STAR LINE
Iz New Yorka v Cherbourg in Antwerpen
Zeeland 25. nov. — Laptland 9. dec.
Finland 2. dec. — Krooland 23. dec.
Gothland (-3. razred) 16. decembra, samo v Antwerpen.

AMERICAN LINE
Iz New Yorka v Cherbourg in Hamburg
Minnehaha (3. razred) 16. novembra
Manchuria 30. nov. — Mongolia 11. dec.
Novi prostori tretjega razreda.

WHITE STAR LINE
Iz New Yorka v Cherbourg in Southampton
Majestic 25. nov.; 16. dec.; 8. jan. (Največji parnik na svetu.)
Olympic — 2. dec.; 30. dec.; 20. jan.
Homeric — 9. decembra.

Dobra hrana. Zaprti prostori. Ugodna vožnja v Ameriko za vaše prijatelje. Oglasite se pri krajevnem agentu ali pri

POTNIŠKEM ODDELKU
No. 1 Broadway, New York.

PREKLIC.
Obžalujem, kar sem govoril zoper Franka Žnidaršiča zaradi njegove here Frances Žnidaršič. Preključim, da to li res, kar sem govoril. — Anton Mihelčič, Yukon, Pa.

Ako želite dobiti
sorodnike ali znance

iz stare domovine,

pišite nam prej za pojasnila, ker število priseljenecv je omejeno.

FRANK SAKSER STATE BANK,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Ne odlašajte do zadnjega časa.

BOŽIČ, — praznik veselja in lepih spominov se približuje. Vemo, da se bodo naši rojaki v Ameriki, kakor prejšnja leta tako tudi letos spominjali svojih v stari domovini po mogočnosti s kakim denarnim darilom.

Ako hočete biti sigurni, da bo Vaša pošiljalev po najnižji ceni obračunana in v pravem času izplačana, Vas vabimo, da se obrnete na nas.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

Glasno zastopstvo JADRANSKE BANKE.